

Teuvanjoen ja sen ympäristön kehittämishanke

Hankeen tausta

Teuvanjoen kunnostus on ollut vireillä 1990-luvun alkupuolelta lähtien. Teuvanjoen ympäristöhanke lähti liikkeelle 7.6.2001, jolloin asiasta neuvoteltiin Teuvalla ympäristökeskuksen aloitteesta.

Teuvanjoki saa alkunsa Teuvan kunnan pohjoisosasta ja laskee Karijoen kunnan kautta Kristiinankaupungin Pohjoislahteen. Joen pääuoman pituus on n. 55 km ja vesistöalueen pinta-ala 542 km². Joelle on ominaista virtaamien suuri vaihtelu ja rantatörmien jyrkkyys ja tästä syystä joenvarrella ei ole tulva-alueita.

Vuosikymmenien aikana joessa ja sen lähiympäristössä on tapahtunut huomattavia muutoksia. 1970 - luvun lopulle, Teuvan jätevedenpuhdistamon valmistumiseen saakka, veden laatu huononi merkittävästi. Sen jälkeen on tapahtunut jonkin verran parantumista, mutta ei riittävästi ja veden laatua onkin pidettävä välttävänä ja latvaosiltaan huonona. Veden laadun huonontuessa myös kala- ja rapukanta on taantunut.

Vuosien kuluessa liikkuminen joen rannoilla on vähentynyt ja loppunut eri syistä lähes kokonaan. Tästä on seurannut rantojen puskittuminen ja umpeen kasvaminen niin, että liikkuminen rannoilla on nykyään erittäin vaikeaa. Tulvien rannoille tuoman lietteen johdosta rannat ovat kasvaneet joen päälle suurella osalla jokea. Rannoilla tapahtuu myös paljon sortumia ja siitä syystä joen päälle kaatuneet puut sulkevat ajoittain koko jokiuoman.

Projektin myötä laaditaan kehittämissuunnitelmat joiden toteutuksen myötä Teuvanjoki ja sen ympäristö saatetaan sille kuuluvaan asemaan veden maisemallista merkitystä lisäten ja sen toiminnallisia mahdollisuuksia kehittäen.

Hankekuvaus

Teuvanjoki ja sen rannat pyritään saattamaan niille kuuluvaan asemaan tuomalla joki uudelleen kylien etupihaan kuuluvaksi. Tällä hetkellä joki on ympäristöineen jäänyt taajaman takapihaksi; rannat ovat hoitamattomia, tukkoisia ja vaikeakulkuisia. Joki on vähävetinen ja rannoilla on useissa kohdin sortumia, myös kala- ja rapukanta on heikko. Rakentaminen on suuntautunut joelta pois päin eikä joelle ole annettu sen ansaitsemaa arvostusta.

Avaamalla näkymiä joelle lisätään veden merkitystä maisemassa. Jokivarsialueen toiminnallisia mahdollisuuksia kehitetään kulttuurimaisema huomioiden. Rakenneratkaisut suunnitellaan mahdollisimman luonnonmukaisiksi ja sellaisiksi että valmistuttuaan ne tarvitsevat mahdollisimman vähän hoitoa ja huoltoa.

Hankeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on laatia Teuvan ja Karijoen kuntien alueella riittävän kattavat kulttuurimaiseman, jokiluonnon, luontomatkailu edellytysten, virkistyskäytön, kala- ja raputalouden sekä veden laadun parantamista, ennallistamista ja/tai säilyttämistä koskevat yleissuunnitelman tasoiset suunnitelmat ja selvitykset, joiden perusteella voidaan valita toteutettavat hankkeet rakennussuunnittelua ja rahoituksen hakua varten. Lisäksi laaditaan rakennussuunnitelmien asiakirjat, joilla Teuvan kunta voi hakea vedenpinnan nostamiseen tarvittavaa lupaa sekä rahoitusta toimenpiteen toteutukseen.

Keskeiset toimenpiteet

Hankkeen aikana laaditaan seuraavat selvitykset ja suunnitelmat.

- 1. Teuvanjoen veden laadun ja kuormituksen selvitys,**
- 2. Teuvanjoen luontoselvitys,**
- 3. Teuvanjoen kalatalousselvitys,**
- 4. Teuvanjoen kulttuurimaisemaselvitys,**
- 5. Teuvanjoen kehittämissuunnitelma tai -suunnitelmat sekä**
- 6. Veden pinnan nostamiseksi Teuvan keskustassa vaadittavat rakentamissuunnitelmat.**

Hankkeen rahoitus ja yhteistyötahot

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 151 371 Euroa, josta EU-rahoitus 47 093 Euroa, kansallinen 57 185 Euroa (Eu ja kansallinen yhteensä enintään 70 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista) ja muu rahoitus 47 093 Euroa (Teuvan ja Karijoen osuus).

Hankkeen yhteistyökumppanit:

- Teuvan kunta
- MTK-Teuva
- Karijoen kunta
- Myrkyn kyläyhdistys
- maanomistajat
- eri sidosryhmät
- Länsi-Suomen ympäristökeskus
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Euroopan yhteisö

Teuvan kunta

Karijoen kunta

Etelä-Pohjanmaan
liitto

LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS
VÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

Euroopan yhteisö
Rakennerahastot

Yleistä ja yhteystiedot

Hanke alkoi 1.10.2001 ja päättyy 31.12.2005.

Ohjausryhmä:

- **Matti Tuovila, Teuvan kunta, varsinainen jäsen / ohjausryhmän pj.**
- **Paula Kaleva, Teuvan kunta, varsinainen jäsen**
- **Niina Yli-Keturi, Teuvan kunta, varsinainen jäsen**
- **Rami Mattila, Teuvan kunta, varsinainen jäsen**
- **Markku Lindberg, Teuvan kunta, varajäsen 31.5.2004 saakka**
- **Jari Kallio, Teuvan kunta, varajäsen**
- **Jussi Nevala, MTK-Teuva, varsinainen jäsen**
- **Antti Hongisto, MTK-Teuva, varajäsen**
- **Matti Aulis, Karijoen kunta, varsinainen jäsen / ohjausryhmän vpj.**
- **Mikko Paananen, Karijoen kunta, varajäsen 31.12.2004 saakka**
- **Heikki Rinta-Hoiska, Karijoen kunta, varajäsen 1.1.2005 lähtien**
- **Veli-Matti Niemelä, Myrkyn kyläyhdistys, varsinainen jäsen**
- **Keijo Isoniemi, Myrkyn kyläyhdistys, varajäsen**
- **Karl-Erik Storberg, Länsi-Suomen ympäristökeskus, varsinainen jäsen**
- **Unto Huttu, Länsi-Suomen ympäristökeskus, varsinainen jäsen**
- **Seppo Rinta-Hoiska, Etelä-Pohjanmaan liitto, varsinainen jäsen**

- **Martta Ylilauri, Länsi-Suomen ympäristökeskus, hankkeiden koordinaattori; oikeus osallistua kokouksiin, toimii myös Etelä-Pohjanmaan liiton edustajana.**

Vastuuviranomainen:

- **Länsi-Suomen ympäristökeskus**

Hakija:

- Teuvan kunta

Kohdealue:

- Teuvanjoki ja sen ympäristö

Ohjelmayhteys:

- Tavoite 2-ohjelma

Toimintalinja:

- 3, Alueen ja elinympäristön kehittäminen

Toimenpidekokonaisuus:

- 3.3., Ympäristön parantaminen sekä yhdyskuntien elävöittäminen

Yhteys:

Matti Tuovila, PL 25, 64701 Teuva

Puhelin (06) 2617 240 tai 050 386 4626

Fax (06) 2617 490

e-mail matti.tuovila@teuva.fi

Ajankohtaista

Hankeen tilanne 31.10.2005

Teuvanjoen yläosan koskien ja suvantojen kunnostussuunnitelma - seitsemän kohteen pilottihanke on viimeisteltävänä

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 13.9.2005 myöntänyt ympäristöluvan pohjapatojen rakentamiseksi Teuvan keskustan kohdalla. Patojen rakentaminen on hyväksytty Etelä-Pohjanmaan ympäristön teemaohjelmaan vuodelle 2006 ja rahoitushakemus niiden toteuttamiseksi on jätetty syksyllä 2005.

Hankeen suunnitelmat ja raportit

Hankkeen aikana on laadittu seuraavat suunnitelmat ja selvitykset: Teuvanjoen yläosan kulttuurimaisemaselvitys, Teuvanjoen yläosan kalasto- ja ravustoselvitykset, Teuvanjoen yläosan vedenlaatuselvitys, Teuvanjoen yläosan hajakuormitusselvitys, Teuvanjoen yläosan luontoselvitys, Teuvanjoen yläosan uoman, uoman ja lähialueen tilaselvitys, Teuvanjoen yläosan suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma ja Teuvanjoen yläosan kehittämissuunnitelma, joiden yhteinen loppuraportti on julkaistu ”Alueelliset ympäristöjulkaisut –sarjassa numerolla 348 ”. Samoin ovat valmistuneet Teuvanjoen pohjapatosuunnitelmat Teuvan keskustan kohdalla ja Perälän kylätaajamassa ns. pumppusillan kunnostussuunnitelma sekä suojavyöhykesuunnitelmat yhdellätoista tilalla. Lopuksi laadittiin viidelle koskiosuudelle ja kahdelle suvannolle pilottihankkeena kalataloudellinen kunnostussuunnitelma sekä kalojen ja rapujen istutussuunnitelma.

Pohjapatoja koskevat suunnitelmat on laatinut Air- Ix Ympäristö Oy. Pumppusillan kunnostussuunnitelman laativat Rakennussuunnittelu Markku Syväluoma ja Insinööritoimisto Finmacon Oy Botnia. Muut selvitykset ja suunnitelmat on laatinut Länsi-Suomen ympäristökeskus.

Loppuraporttia on rajoitetusti saatavissa Teuvan kunnan teknisestä toimistosta tai hankkeen yhteysenkilöltä.

Linkit

[Teuvan sivuille](#)

[Karijoen sivuille](#)

[Ympäristökeskuksen sivuille](#)

[Etelä-Pohjanmaan liiton sivuille](#)